

תזכיר תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות סדר הדין הפלילי (תיקון)(הוראת שעה), התשפ"ג-2022

ב. מטרת התקנות המוצעות, הצורך בהן ועיקרן

מטרת התקנות לקבוע כי רשות אכיפה המפעילה מערך לשליחת הודעות מקוונות תשלח לחייב נוסף על ההמצאה בדואר, גם הודעה מקוונת על ביצוע עבירת תעבורה שחל עליה סעיף 239א לחוק סדר הדין הפלילי ועל עבירת קנס, וכן הודעה לתשלום קנס או הזמנה למשפט לעניין עבירת קנס.

כיום על פי חזקת המסירה הקבועה בתקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, בעבירות כאמור לעיל רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, הודעה לתשלום קנס או הזמנה למשפט כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו 15 ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו, ולא עקב הימנעותו מלקבלן.

התקנות נדרשות כדי לצמצם את התקלות הנובעות מהסתמכות בלעדית על דואר ודואר רשום.

בשל קושי של משטרת ישראל להיערך בטווח הזמן המידי לכניסה לתוקף של התיקון לתקנות אלו, לא תהיה להן תחולה בעבודת המשטרה, אלא רק בעבודת הרשויות המקומיות שאוכפות עבירות תעבורה כדוגמת עבירות חניה, ורק במקרה של רשויות המפעילות כבר כיום מערך לשליחת הודעות מקוונות.

ג. השפעת התקנות המוצעות על התקנות הקיימות

תתוקן תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974.

ד. השפעת התקנות המוצעות על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המינהלי

לא תהיה השפעה. התקנות יחייבו משלוח הודעות מקוונות לגבי ביצוע עבירות תעבורה ועבירות קנס, אך זאת רק במקרים שבהם מפעילה הרשות מערך לשליחת הודעות מקוונות.

ה. נוסח התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות סדר הדין הפלילי (תיקון מס' ....)(הוראת שעה), התשפ"ג-2022

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 19, 239 ו-244(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן – החוק), ולפי סעיף 83(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ובתוקף שאר הסמכויות הנתונות לי לפי כל דין, אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון תקנה 44א בתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, בתקנה 44א -

(1) בכותרת, במקום "חזקת מסירה" יבוא "חזקת מסירה והודעה מקוונת";

(2) האמור בה יסומן (א);

(3) בסופה יבוא:

"(ב) גורם אכיפה, למעט משטרת ישראל, המפעיל מערך לשליחת הודעות מקוונות ישלח לנמען את ההודעה או ההזמנה כאמור בתקנת משנה (א) גם בהודעה מקוונת, ובלבד שבידיו פרטי הנמען להתקשרות עימו בדרך זו; בתקנת משנה זו – "הודעה מקוונת" כהגדרתה בסעיף 330ד(ב)(1) לפקודת העיריות."

תחולה 2. תקנות אלו יעמדו בתוקפן עד למועד הקבוע בסעיף 20 לחוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים (תיקון מס' 2 והוראת שעה), התשפ"ב-2022.

דברי הסבר

תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, קובעת כי –

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239 לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

הלכה למעשה מתקבלות במשרד המשפטים תלויות רבות על תקלות המביאות לכך שאנשים לא מקבלים את ההודעה בדואר, ועם זאת קיים קושי להפריך את החזקה האמורה בתקנה ולהוכיח שאי קבלת ההודעה היתה מסיבות שאינן תלויות בנמען, ולא עקב הימנעותו מלקבלן.

חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים (תיקון מס' 2 והוראת שעה), התשפ"ב-2022 (להלן – חוק פנייה לגופים ציבוריים) מסדיר את הדיוור הדיגיטלי לציבור-הן יחידים והן תאגידים שונים- אשר מטרתו להוות חלופה, במרבית המקרים, לדיוור הפיזי הנהוג היום. במסגרתו, נקבעו התנאים בהם עשויה לקום חזקת מסירה בעקבות דיוור דיגיטלי.

סעיף 20 לחוק פנייה לגופים ציבוריים קובע כי –

"בתום ארבע שנים מיום התחילה לעניין יחיד, רשאי השר, בהסכמת שר הפנים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע, בצו, כי תחול על תושב חובה למסור מען דיגיטלי וכי בעת מסירת הודעה על מען דיגיטלי רשאי התושב להודיע כי הוא מעוניין לקבל למענו הדיגיטלי מסרים מגופים ציבוריים."

ואולם לפי סעיף 19(1) באותו חוק נקבע כי יום התחילה לעניין יחיד הוא 7 חודשים מיום פרסומו (27.6.22), כלומר ביום 27.1.22, או המועד שבו פרסם מנהל רשות האוכלוסין וההגירה הודעה ברשומות כי הרשות השלימה את היערכותה ליישום אותן הוראות, לפי המוקדם; השר רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על שישה חודשים.

עד כניסת חוק פנייה לגופים ציבוריים על שלביו לתוקף, מוצע לטייב את המצב הקיים ולקבוע – בדומה להסדר הקבוע בסעיף 33ד לפקודת העיריות, כי רשות אכיפה המפעילה מערך לשליחת הודעות מקוונות (המוגדרות כ"מסרון או דואר אלקטרוני הנשלחים למספר הטלפון הנייד או לכתובת דואר אלקטרוני של החיוב") תשלח לחיוב גם הודעה מקוונת על

ביצוע עבירת תעבורה שחל עליה סעיף 239א לחוק סדר הדין הפלילי ועל עבירת קנס, וכן הודעה לתשלום קנס או הזמנה למשפט לעניין עבירת קנס.

מוצע שתחילתן של התקנות יהיה מייד, בשים לב לכך שסעיף 7 לחוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 151), התשפ"ב-2022 כבר נכנס לתוקף ועל פיו תוקן סעיף 330ד לפקודת העיריות; והן יעמדו בתוקפן עד כניסתו לתוקף של ההסדר הקבוע בסעיף 20 לחוק פנייה לגופים ציבוריים, אשר ייתר את התיקון.

בשל קושי של משטרת ישראל להיערך בטווח הזמן המייד לכניסה לתוקף של התיקון לתקנות אלו, לא תהיה להן תחולה בעבודת המשטרה, אלא רק בעבודת הרשויות המקומיות שאוכפות עבירות תעבורה כדוגמת עבירות חניה, ורק במקרה של רשויות המפעילות כבר כיום מערך לשליחת הודעות מקוונות.